

DOOPS GEZIND HAARLEM

als vissen op het droge

maandblad van de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Haarlem

bij de foto: op de markt van een oorspronkelijk doopsgezind dorpje op Sumatra

2 nieuw-
jaars
toespraak

5

vis
in het
water

6

14

op weg naar 2030

Willemien Ruygrok

Nieuwjaarsboodschap uitgesproken op de nieuwjaarsreceptie van de Grote Kerkenraad

Bij een nieuwjaarsboodschap hoort een korte terugblik. Ik ging op een papiertje schrijven wat we in 2011 gedaan hadden en wilde daar vervolgens twee of drie onderwerpen uit halen. Ik begon te schrijven:

- concept beleidsplan, zaaien, ploegen en oogsten;
- vakantieweken;
- bijbelkringen;
- rondom 50;
- dertig plus;
- deksels;
- pelgrimsreis;
- in de wijken veel activiteiten, waaronder de adventsvieringen;
- themadiensten en 5e zondagen;
- repetities, uitvoeringen en jubileum van de cantorij;
- kerkennacht met meer dan 300 bezoekers;
- nieuw blad en een nieuwe website;
- boek over onze eigen GANG en kerkvernieuwing;
- diverse tentoonstellingen;
- vele bezoeken aan zieken en andere mensen die dat even nodig hebben;
- Jansje en de een na beste zelfstandige winkel van Nederland en al voor de tweede keer de beste winkel van Haarlem;
- in het kader van de AD jubilea ook diverse activiteiten: Menno Simons was hier zelf op bezoek!;
- en vele, vele kerkdiensten op zondag: in de *Grote Vermaning*, in de *Menno-kapel*, in de *Kleine Vermaning*, maar ook in *Spaar en Hout* en bij de *Religieuze Kring!*

En dan hou ik op, want de boodschap is duidelijk: er is heel veel gebeurd in 2011.

In 2012 gaat dat vrolijk door:

U hebt al een prachtige catalogus ontvangen voor de veiling van de foto's die momenteel in DE GANG hangen (helemaal extern gefinancierd!).

Er staan weer heel veel activiteiten op de rol.

- de pelgrimsreis met de jongeren, die dit keer naar het hoge noorden gaan: naar Litouwen;
- het maatschappelijk werk dat stilletjes bezig is;
- de mensen die in de TEEZ-groep studiemateriaal maken voor onze broeders en zusters en weer een uitwisselingsreis aan het organiseren zijn;
- eind deze maand een voorstelling over Anne Zernike als blijk van waardering aan alle vrijwilligers die al die activiteiten mogelijk maken: van de surveillanten in DE GANG, tot de mensen van de hummetjesoppas.

Zo'n hele opsomming kan de indruk wekken van 'losse activiteiten', van een beetje een ongeorganiseerde bende. Dat is het soms natuurlijk ook wel, we zijn doopsgezind, niet waar. Maar zoals u weet zit er wel degelijk een visie achter wat we doen, laat ik het maar even samenvatten als 'het twee sporenbeleid'.

We zullen ons als Haarlemse doopsgezinde gemeenschap blijven vernieuwen, willen we niet zoals zoveel kerken binnenkort de deuren sluiten. Daar is in 2011 al een voorzet voor gemaakt en dat gaan we in 2012 versneld oppakken. Niet alleen met oog op de middellange termijn, maar ook met een meerjaren perspectief. Vijftien, twintig jaar vooruit kijken: waar willen we dan zijn. Welke wegen zouden daar

foto: Anne Brinkman

heen kunnen leiden? Welke dromen hebben we over hoe we in 2030 functioneren? We hebben vast niet allemaal dezelfde dromen, dus dat wordt nog een hele klus. We zullen rekening houden met de veranderde wereld om ons heen. Mensen worden niet meer zo makkelijk lid van een vereniging, van een politieke partij. Je aan een kerkgemeenschap voor het leven verbinden, van doop tot dood, het is nauwelijks meer van deze tijd. Maar behoren tot de vriendenkring van de doopsgezinden, actief zijn als surveillant, helpen bij Sneel, participeren bij de themadienst, genieten van een goede preek... Ja, dat willen mensen wel! Ook daar spelen we natuurlijk al op in, bijvoorbeeld met de gevoerde discussie over vrienden en belangstellenden en met de uitspraak dat ook niet leden in commissies benoemd kunnen worden. Alleen het lidmaatschap van de Kerkenraad, dat blijft voorbehouden aan hen die gedoopt zijn.

De dagelijkse praktijk laat ons zien dat we meer en meer een netwerk kerk worden. Een kerk waar mensen door geïnspireerd worden, door de tentoonstellingen, door Jansje, door de liturgie in onze diensten, door Doopsgezind Haarlem. Een gemeenschap waar mensen zich voor in willen zetten. Voor kortere of langere tijd. Maar vaak zonder dat ze zich nou 'voor het leven' willen binden. Daar zullen wij mee moeten leren leven. Sterker: daar zullen we met elkaar op moeten inspelen willen we als doopsgezinden in Haarlem overleven. Dat willen we en dat gaan we doen ook.

Ik wens ons allen veel inspiratie, vrede en harmonie. Ik wens ons toe dat we iedere keer ons weer inzetten voor de verzoening. Ons inzetten voor een duurzame kerk. Op naar 2030! ●

tekst CeesJan Visser
fotografie Yobert Younan

als vissen op het droge!

Veel mensen zijn onthecht en leven ver van hun grond, hun geboorteplaats, hun familie en vrienden. Ze leven tussen twee werelden. Dat is vaak meer overleven dan voluit een bestaan opbouwen. Er is angst voor geweld, voor leegheid, voor eenzaamheid. Sommige mensen brengen de kracht op en vinden wegen om aan een toekomst te bouwen. De weg die ze moeten gaan is vaak moeilijk, zwaar en onbarmhartig.

Deze foto is gemaakt in Noord-Irak. De rust is teruggekeerd na een lange periode van onderdrukking en oorlog.

Vorig jaar was ik in Damascus in Syrië en heb daar veel christenen uit Irak ontmoet, vluchtelingen, die met honderdduizenden landgenoten leven in ellendige omstandigheden. Daar zijn onze 'prachtwijken' villa-wijken bij. Er was nog niet eens een gebrek aan voedsel of directe eerste levensbehoeften. Maar het ontbreken van perspectief was schrijnend. Intelligente jonge vrouwen en mannen, die bijvoorbeeld medicijnen gestudeerd hadden en nu moesten wachten en wachten op een kans om misschien ergens in de wereld aan de slag te gaan. Dat waren vissen op het droge, ze spartelden, hun toekomst was onduidelijk. Maar voluit leven en zwemmen was er niet meer bij.

Individuele christenen, nonnen, jeugdwerkers en pastores in gevangnissen, proberen ook daar uit alle macht om de

mensen moet te laten houden voor een genadige toekomst. Ontmoetingen zoals wij hadden met elkaar, verhalen, liederen, rituelen, ook bijbelteksten zijn dan wezenlijk om in een situatie van strijd, onzekerheid de eigen waardigheid te behouden. We zien mensen, die zorgen voor hun dagelijkse levensbehoefte. Dat is noodzakelijk om te overleven. Maar voor leven is soms meer nodig dan brood en vis. Vooral perspectief, hoop en verandering is dan eerste levensbehoefte en dat geldt voor ieder mens. U ziet 5 mensen en 20 vissen. Achter die mensen en die vissen op het droge zit een wereld van verhalen. Ieder van die mensen telt, juist als ze leven tussen twee werelden. Het mag toch niet zo wezen, dat het leven voor niets lijkt te zijn! ●

.....
CeesJan Visser is algemeen directeur van het Nederlands Bijbelgenootschap en lid onze cantorij.

in memoriam

Cornelia Vreem-Avis

Meer dan een eeuw oud, twee dagen voor haar 101ste verjaardag, is zr. Cornelia Vreem-Avis op 15 november 2011 overleden. Haar geschiedenis in onze gemeente was lang, op 4 november 1929 was ze gedoopt. Betrokken en op haar bescheiden wijze was ze actief, bijv. als lid van het Doopsgezind Zangkoor zolang dat bestond en als lid van de zusterkring De Kaarsvlam. Ook was ze trouw bezoeker van de diensten, vooral in de Mennokapel. Een groot deel van haar leven woonde zr. Vreem in Haarlem-Noord, later verhuisde ze naar Vitae Vesper en toen dit gesloten werd naar zorgcentrum Kennemerduin. Ook al lieten ogen en gehoor haar in de steek, ze bleef helder en alert en vol belangstelling en zorg voor de mensen om haar heen: voor haar naaste familie, kinderen en kleinkinderen vrienden en burens van vroeger maar ook voor de verzorgsters in het huis. Wat was ze er trots op dat ze nog altijd vele telefoonnummers uit haar hoofd kende, en nooit vergat naar welke plaatsen ieder op vakantie was geweest!

Toen haar zoon Hans in het voorjaar van 2011 vrij onverwacht overleed verdween haar levensmoed. Maar tot het laatst wist ze zich gesteund door haar geloof en haar dooptekst 'Alleen, maar nochtans niet alleen, want de Vader is met mij' (Joh. 16,32). In die geest hebben we bij het afscheid op 22 november psalm 121 gelezen, over de pelgrim die op zijn thuisreis uit Jeruzalem gevaren moet trotseren, maar die vast erop vertrouwt dat 'de Bewaarder van Israel sluimert noch slaapt'.

Cornelia Vreem-Avis, haar nagedachte-nis zij tot zegen.

Ruth M.M. Hoogewoud-Verschoor

Jansje Broekhuis-van den Outenaar

Op 95-jarige leeftijd is op 5 december zr. Jansje Broekhuis-van den Outenaar overleden. Zij woonde de laatste jaren in verzorgingshuis Huis ter Wijck in Beverwijk, dicht bij haar zuster Catrien Brethouwer die haar jarenlang heel

trouw bezocht en haar tot grote steun was. Zr. Broekhuis was een bescheiden vrouw die, zoals haar neef dat zo treffend op de begrafenis verwoordde, haar leven lang haar best heeft gedaan om een goed mens te zijn. In haar werkzame leven was zij een bekwaam coupeuse. Voor diverse gemeente-activiteiten zoals musicals en kerstspelen heeft ze veel genaaid. Ze stond klaar als er een beroep op haar werd gedaan. Trouw bezocht ze de diensten in de Mennokapel en andere activiteiten zoals de bijbelkring en zusterkring. Uit haar persoonlijke geloof putte zij kracht maar ook uit bepaalde teksten zoals het lied 'Neem Heer mijn beide handen'. Ze verlangde naar geborgenheid, het geleid worden, het verlangen om bij de hand genomen te worden, vooral in moeilijke tijden want die zijn haar niet bespaard gebleven. Dat zij ruste in Gods eeuwige vrede!

Wim van Leeuwen

Trijnie van Oort-Krabbendam

Op 9 december is Trijnie van Oort-Krabbendam overleden. In het begin van haar honderdste levensjaar. Van haar verjaardag heeft ze nog genoten. Ze vond dat ze een mooi leven had geleefd. Natuurlijk waren er moeilijke tijden, maar vooral in haar laatste levensjaren wist ze die de juiste plek te geven. Ze ging weer lijken op foto's van haar van vroeger: een open blik, vol belangstelling, toegroeien naar degene wie God in gedachten had die ze zou zijn. Ze sprak met liefde over haar man, ouders, zusje, kinderen en kleinkinderen, nichtjes, vriendinnen en de verzorgers van Meerleven. Op vrijdag 16 december heeft de crematie in besloten kring plaatsgevonden.

Christine Schlette

Daan Bienfait

Robert Daniel Bienfait is vlak voor kerst op 19 december thuis overleden. Net na kerst op 27 december hebben wij in de Grote Vermaning afscheid van hem genomen. Daan was een markante en aimabele man die erg veel voor zowel onze gemeente als de landelijke broederschap heeft betekend.

Maar bovenal was hij een familieman die zielsveel van zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen hield.

De laatste jaren waren voor hem en de mensen om hem heen vaak moeilijk. Zijn geheugen werd fragmentarisch en weerbarstig. Hij werd uiteindelijk opgenomen in Overspaerne waar hij liefdevol werd verzorgd en zeer regelmatig werd bezocht door trouwe vrienden.

Vele malen was Daan voorzitter van de beroepingscommissie. Hij stelde er een eer in deze taak zorgvuldig en slagvaardig te doen. Zo leerde ik Daan kennen in de pastorie in Antwerpen. Het klikte meteen en dat is tot de laatste dag voor zijn overlijden zo gebleven. Van blijvende betekenis voor de liturgische geschiedenis van de vDGH is Daans inzet voor de Wolkentafel. Dat de tafel met het kristallen avondmaalsstel er staat is goeddeels zijn verdienste. Tijdens zijn voorzitterschap van de kerkenraad benadrukte Daan dat harmonie hoog in zijn vaandel stond. Als getalenteerd zakenman liet hij zich de kaas niet van het brood eten, maar hij probeerde ook bruggen te slaan tussen verschillende personen en partijen. Daan had kenmerkende pret-oogjes en een gul gevoel voor humor. We zullen hem heel erg missen en wensen Ida en de familie veel sterkte.

Herman Heijn

mededelingen

adventsviering Mennokapel

Woeste regenbuien omhullen de avond. In het kleine gebouw delen ongeveer 40 geloofsgenoten de kerstgedachte met Wim van Leeuwen en genieten van de muzikale ondersteuning van Klaas Koelewijn. De winterse maaltijd: runderbouillon, stoofvlees, aardappelpuree, rode kool en stoofpeertjes, afgerond met een bavarois en slagroom, koffie en chocola. Mattheüs versie van het kind, dat in ongewone omstandigheden geboren wordt, laat zien dat het onmogelijke mogelijk is. Aan tafel verkennen en delen we levensverhalen van tafelgenoten. We zingen spontaan *Stille Nacht* en Eric van Katswaarde las het kerstevangelie.

Karel Blanksma

medewerkers Mennokapel

Op vrijdag 23 december 2011 waren de straten schoon, anders dan de twee voorgaande jaren, toen lag er sneeuw waardoor de bijeenkomst niet door ging. De gasten en leden van de Medewerkers druppelden binnen en we waren uiteindelijk met ruim 25 mensen. Er lagen programma's met een afbeelding van de Mennokapel in de zon met een hulsttak er op! Erg leuk. Onze voorzitter opende de middag en heette iedereen hartelijk welkom en naar onze br. Köhler in het ziekenhuis zal een attentie gaan. Ds. Gaaikema las het kerstevangelie uit de nieuwe

vertaling voor. Geen kribbe maar een voederbak en geen doeken maar een doek. Wij luisterden a.h.w. met nieuwe oren en zongen wel oude kerstliederen en hoorden een mooi kerstverhaal en diverse gedichten. De hapjes en drankjes (alcoholvrij) werden uitstekend verzorgd. Het werd een fijne middag in een goede sfeer waar we met veel plezier op terug kunnen zien. De volgende bijeenkomst is op 29 februari!

G.M. van de Woestijne

kerstdienst Mennokapel

In de Mennokapel zou met de kerst anno 2011 geen dienst zijn. Hier protesteerden wij op een vreedzame manier tegen en het hielp want we hadden met kerst een kerkdienst. Er moesten stoelen bijgezet worden. Ds. R. Hoogewoud-Verschoor ging voor; we zongen fijne kerstliederen en de organisten Yu en Dick speelden de sterren van de hemel, samen of solo. Na afloop schonk koster Johan met assistenten de koffie. Kortom, het was een fijne dienst die ik niet graag had willen missen.

G.M. van de Woestijne

vesperdienst

De vesperdienst van 1 januari 2012 in de Grote Vermaning was een prachtige dienst. Ds. Chr. Schlette ging voor en had het Lied 'De vondeling van Ameland' voor ons. Ontroerend, maar de opdracht was: kijk wat het je doet en waar gaat het over. Ieder kon vertellen wat het hem deed en hoe zij/hij erover dacht. We zaten rond de avondmaals-tafel, heel intiem en vertrouwd.

Charlotte Poot

Anke Jonker wint quilt

Tijdens de Adventsviering in de Mennokapel maakte zr. Astrid Lofvers de winnaar van de quiltverloting bekend. Tot grote hilariteit bleek dat de aanwezige zr. Anke Jonker te zijn. Zr. Marijke de Jong won de tweede prijs en Karin de Jong de derde. De verloting bracht € 325,- op en is bestemd voor het Kennemer inloophuis. •

Marcus kort

aflevering 5 zoon

Marcus schrijft, nog steeds in het eerste vers van zijn evangelie: Jezus, de gezalfde, zoon van God. Let wel, zonder het bepalende lidwoord 'de'. Als je dat eenmaal opgevallen is, wordt het spannend. Dan ontdek je dat Jezus zichzelf nooit 'zoon van God' noemt, maar wel 'mensenzoon', ofwel, zoon van het menselijk geslacht. Na Jezus' doop klinkt er een stem uit de hemel: jij bent mijn zoon. Dat wordt nog eens herhaald bij de verheerlijking op de berg. De onreine geesten roepen: wij weten wie jij bent, jij bent de zoon van God. Jezus verbiedt hen dit bekend te maken. Hij wil zichzelf niet als 'de' zoon van God manifesteren. De manier waarop Marcus met deze uitdrukking omgaat onthult zo de verborgen betekenis daarvan: in de mensenzoon Jezus, komt God aan het licht. Jezus ontleent zijn wijze van bestaan niet aan zijn goddelijke afkomst. Als mensenzoon laat hij zien wat de weg van God is, en daarom kan hij zoon van God heten. Aan het eind van het evangelie is het dan ook een Romeinse centurio die concludeert: deze mens is zoon van God.

Zo is het uiteindelijk aan elke mensenzoon om godsgestalte, zoon van God (beeld van God) te zijn op de eigen levensweg. Liedboek 477 zingt het uit: dat wij Gods zonen zijn, halleluja. Nu niet steigeren, want dat is dus inclusief...! Verwijzend naar Jezus als zoon van God: in hem en door hem worden vrouwen en mannen, allen die behoren tot het menselijk geslacht, geroepen gestalte en beeld van God te zijn. •

als een vis in het water

van de Theemsstraat

Herman Heijn

Op 7 februari 1947 trouwden Jan Vreeken en Tonny Iking. Het was – 10 °C en de ouders van Tonny hadden het noedkachelkje in de keuken aangestoken. Na de plechtigheid op het stadhuis en in de hervormde kapel van Aerdenhout werd er thuis gefeest.

Jan is altijd actief geweest in onze doopsgezinde kerk. Eerst in de kinderopvang en als collectant, later in de kerkenraad en daarnaast in het bestuur van de zending.

Tonny is van huis uit hervormd. Hun huwelijk werd als het ware oecumenisch beklonken doordat beiden zich meer dan 25 jaar hebben ingezet voor *Stem in de Stad*.

Jan: 'Wie had in 1947 kunnen denken dat ik nu achter een computer zou zitten.'

Tonny vult aan: 'Ja en dat we rijk zouden zijn met drie zoons, zeven kleinkinderen en ook nog twee achterkleinkinderen. Zeg en hoe de welvaart steeg, opeens konden we zomaar iets kopen als we in de stad liepen. Daarvoor dacht je, laat ik op mijn verjaardag maar een theedoek vragen want die is nodig.'

Jan: 'Ik had toch in 1947 nooit kunnen dromen ooit nog eens zelf een auto te kunnen hebben.'

Tonny: 'En dat we al onze kinderen konden laten studeren.'

Precies een jaar na hun huwelijk werd in Amsterdam de Wereldraad van Kerken opgericht.

Jan: 'Dat is toch gek. Als ik daar nu aan terugdenk, we wisten er niets van. Als gewone kerkganger ging dat aan je voorbij. Er is niets over gezegd ook niet in de preek, oecumene was niet aan de orde. Ik zat er elke zondag, ik zou het zeker hebben gehoord.'

Tonny: 'Mijn moeder heeft toch wel druk uitgeoefend dat we hervormd zouden trouwen. Zo is het ook gegaan. Later heeft ze daar spijt van gekregen omdat Jan trouwer aan de kerk was. Ze zei heel sportief dat je dat eigenlijk nooit van hem had mogen eisen. Nou ja en dan nu te bedenken dat de hervormde vrouwengroep waar ik op zit en de doopsgezinde medewerkers één groep zijn.'

Jan: 'Weet je wat we ook als kerken samen deden, dat was de 'Stichting Interkerkelijk Werkgelegenheidsfonds Haarlem en Omsteken' die werd op 5 februari 1986 opgericht. We hielpen mensen met een startbedrag om een eigen onderneming op te zetten. Zo kregen de laatste woorden uit mijn geloofsbelijdenis een beetje oecumenische handen en voeten. Die woorden uit 1942 waren: *God lief te hebben boven alles en mijn naaste als mij zelve.*'

Tonny: 'Na ons huwelijk gingen we wonen in een huisje dat *De Rimboe* heette. Daar waren we via de melkboer aangekomen van mensen die gingen emigreren. Toen de tweede kwam zijn we naar de Theemsstraat verhuisd. Daar voelde ik mij meteen als een vis in het water, we wonen er nog.' ●

► foto-expositie DE GANG
12 februari – 12 mei 2012

foto's van Yobert Younan

tussen 2 werelden

De themadienst met de opening van de expositie zal plaatsvinden in de Doopsgezinde kerk te Haarlem (ingang Frankestraat 24),
aanvang 10.30 uur.
Aansluitend is er vanaf circa 12.00 – 13.30 uur gelegenheid om in DE GANG met een kopje koffie de expositie te bekijken.
De expositie is geopend tijdens winkelluren.

over Yobert Younan

Jan Binnekamp

‘Veertien jaar geleden moest ik mijn land ontvluchten. Volgeladen met verhalen en herinneringen kwam ik terecht in een andere wereld.’

Yobert Younan is geboren in Bagdad. In 1990 ging hij daar naar de Kunstacademie. Daar heeft hij de onderdrukking in Irak aan den lijve ondervonden. Hij was niet vrij om zijn gedachten tot uiting te brengen in zijn werk. Dat heeft ertoe geleid dat hij is weggestuurd van de academie en gedwongen was te vluchten.

In Nederland aangekomen ontdekte hij dat hij terecht was gekomen in een wereld met een geheel andere beeldcultuur en andere opvattingen over beeld. Zijn komst naar Nederland ziet hij als een breukvlak in zijn leven. Via zijn werk probeert hij dit breukvlak verder te onderzoeken.

In de expositie *Tussen twee werelden* probeert Yobert Younan met fotografische beelden het grensvlak tussen deze twee werelden zichtbaar te maken. In de combinatie van beelden zien we dat de thema's universeel zijn, maar ook dat de verschillen in context leiden tot een vervreemdende ervaring. De sfeer die uit de foto's opstijgt is enerzijds vertrouwd, maar verwijst anderzijds naar een wereld die we voornamelijk kennen uit dramatische persfoto's.

We realiseren ons hierbij dat deze laatste wereld óók de wereld van de fotograaf is. Daarmee komen deze beelden ook voor ons dichterbij.

Yobert Younan woont en werkt nu in Arnhem, waar hij aan de ArtEz Art & Design zijn diploma grafisch ontwerpen heeft behaald. Hij werkt als zelfstandig grafisch ontwerper en fotograaf. Yobert heeft eerder geëxposeerd in Arnhem, Nijmegen en Hoorn.

De expositie *Tussen twee werelden* geeft een prachtig beeld van de cultuurschok die iemand ervaart die vanuit een voor ons onbekende omgeving in ons land terecht komt. ●

Alle Hoekema

Het Christendom ontstond in het Midden-Oosten en vanaf de eerste eeuwen na Christus zijn daar dus kerken geweest. De geschiedenis van die kerken is heel ingewikkeld en bepaald door splitsingen, machtsstrijd, politieke en godsdienstige invloeden en natuurlijk regionale verschillen.

de Chaldeeuwse kerk

foto: Yobert Younan

Daarom vind je er kerken van het 'orthodoxe' type: Armeniërs, Kopten, Syrisch-Orthodoxen, Grieks-Orthodoxen. Maar daarnaast zijn er ook kerken, die op enig moment toenadering zochten tot de kerk in Rome. Die noem je 'oosters-katholiek'. Later kwamen ook protestanten evangeliseren en kerken stichten.

teruglopende aantallen

Toen in de zevende eeuw de islam de dominante godsdienst werd, bleven deze kerken een beschermde plaats houden, al waren er ook periodes van heftige vervolging. Sommige schattingen zeggen, dat aan het begin van de twintigste eeuw bijna 20% van de totale bevolking van het Midden-Oosten christen was. Daarna zijn die aantallen door emigratie naar landen als de USA sterk teruggelopen.

De politieke en militaire problematiek rond de staat Israël maakte de situatie er niet makkelijker op. En de Golfoorlog, vanaf 1991, deed nog eens vele anderen besluiten om te emigreren. Toch vormen christenen in Libanon,

Syrië en Egypte nog altijd een aanzienlijke minderheid.

oorsprong in gebied rond Babylon

Volgens de traditie werd het christendom ooit naar Irak gebracht door de apostelen Thomas en Thaddaeus. Hun oorsprong lag vooral in het gebied ten zuiden van Babylon dat vroeger Chaldea werd genoemd (daar kwam, zegt Genesis 11:31, ook Abraham vandaan. Verreweg de grootste kerk van Irak is de Chaldeeuwse-Katholieke kerk, die dus een unie vormt met de Rooms-Katholieke Kerk, maar een eigen liturgie bleef houden. Het hoofd van deze kerk mag zich 'Patriarch van Babylon' noemen; zijn zetel is gevestigd in Bagdad. Daar en in steden als Mosul woonden voorheen de meeste christenen, maar al dan niet onder dwang trokken velen naar het veiliger noorden van het land. Vóór de Golfoorlog waren er in Irak ongeveer één miljoen christenen. Honderdduizenden vluchtten na 1991 en vooral na 2003 naar het buitenland. Hoeveel christenen nu nog in Irak wonen, is onduidelijk; waarschijnlijk niet meer dan een half

miljoen. Velen voelen zich nog onveilig; in 2008 werd aartsbisschop Paulos Faraj Rahho van Mosul vermoord.

Irakese migrantenkerk in ons land

Zo kwamen ook Irakese christenen naar ons land. De meeste – zo'n 600 gezinnen – horen tot de Chaldeeuwse-Katholieke kerk. Samen vormen ze één parochie met slechts één priester, de Sint Thomas de Apostelparochie, volgens recente gegevens verspreid over verschillende steden, zoals Amsterdam, Rotterdam, Arnhem, Borne bij Almelo en Hoogeveen. In hun kerkdiensten gebruiken ze Aramees en Arabisch als voertaal; hun website, www.ichk.nl, laat onder andere vrolijke beelden zien van een Kerstviering. Natuurlijk functioneert deze kerk ook als sociale plek van ontmoeting, waar al deze migranten samen over hun eigen bittere geschiedenis kunnen nadenken. Sommigen zullen overwegen weer terug te gaan naar Irak zodra de situatie daar veilig is; anderen, zoals de grafisch ontwerper en fotograaf Yobert Younan proberen in ons land een nieuw leven op te bouwen. ●

verwacht...

Hagar, studiedag 16 februari

U kunt zich nog opgeven voor de studiedag over Hagar op donderdag 16 februari a.s., maar graag zo snel mogelijk! Folders over de dag liggen in de verschillende kerkgebouwen van de VdGH voor u klaar. De dag vindt plaats in de kerk in het Centrum, 10.00 – 15.30 uur. Inleiders zijn: Aukje Hoekema-Norel, Frances van Gool (kunsthistorica) en Ruth Hoogewoud-Verschoor. Opgeven bij de administratie: 023 532 18 83, administratie@vdgh.nl of bij ds. Ruth Hoogewoud, 023 531 57 99, hoogewoud-verschoor@planet.nl

Vasalis

Gedichten lezen van M. Vasalis (1909 – 1998) is lopen op het pad van haar woorden en, haar achterna, een inzicht beleven, omdat je – zoals haar biografe Maaïke Meijer het zegt – 'heel dicht bij het kloppend hart van het leven' bent geraakt. *Langs lopend, te gezond, te naakt en door een lichte wijn in een soort droom bewegend, besef ik plotseling de enig werkelijke zonde: dat ik door het wonderlijkste nauw geraakt, zonder besef door het bestaan gezegend en door de schadelijkste dingen nauw geschonden, ver van de werkelijkheid ben weg-geraakt.*

Vasalis 'zag' en schreef haar gedichten op. Haar gedichten beginnen meestal met een eenvoudig gegeven, een alledaagse situatie, in de bus zitten bijvoorbeeld, maar binnen een paar regels brengt ze je aan de grenzen van het zegbare en het kenbare. Haar werk is vaak bekroond. Haar gedichten gaan over de grote thema's van leven, liefde, dood, eenzaamheid en vreugde en altijd over de ontroering waarin een mens iets ontsloten wordt.

Op dinsdagavond 21 februari zullen we gedichten van haar lezen en bespreken.

Kleine Vermaning 20.00 uur
Christine Schlette

vakantieweken 2012

Jaarlijks organiseert de Commissie Maatschappelijk Werk, in samenwerking met de maatschappelijk werker en de pastoraal werker, twee vakantieweken voor hen die niet meer alleen op vakantie willen, durven of kunnen. Ook in 2012 zullen we twee weken organiseren:

- Fredeshiem (Steenwijk) 23 juni – 30 juni 2012
- Mennorode (Elspeet) 21 juli – 28 juli 2012

Er is een maximum van 23 deelnemers per vakantieweek. Voor nieuwe deelnemers geldt dat zij voor een gesprek bezocht worden door de maatschappelijk werker Hans Bosma of de pastoraal werker Wim van Leeuwen. In beide huizen is het goed toeven. Er wordt naar gestreefd om elke dag een programma aan te bieden, maar ook tijd te creëren die u naar eigen wens kunt invullen. Er worden drie uitstapjes met de bus georganiseerd. Naast de maatschappelijk werker en de pastoraal werker, gaan er in de leiding een verpleegkundige en twee vrijwilligers mee.

Voor beide weken geldt een eigen bijdrage van € 375,- pp, excl. drankjes, telefoonkosten en annulerings- en reisverzekeringen. Deelnemers die niet voldoende draagkracht hebben, roepen we op om contact op te nemen met de maatschappelijk werker of met de voorzitter van de Commissie Maatschappelijk Werk, Karin de Jong 023 524 76 71. Inlichtingen en/of inschrijfformulier Hans Bosma 023 551 32 01 of 06 55 12 50 35 of Wim van Leeuwen 0297 34 49 69

gemeenteweekend 2012

in de vrije val!

Nee hoor, het gemeenteweekend staat als een huis! Op 10 en 11 november 2012 komen we weer in Elspeet samen voor een weekend met elkaar. Dat staat vast. En zoveel dingen staan niet meer

vast in 2012, dus noteer het met dikke stift in je agenda.

Het thema staat ook vast: *de vrije val!* De wereld om ons heen lijkt in vrije val. Zie de huizenprijzen, ledenaantallen, dictators, aandelen, demonstranten, Europa, priesters, normen en waarden, taalbeheersing, hbo-opleidingen, autoverkopen, kerkgangers, zelfbeheersing.

Terwijl de wereld op zoek is naar nieuwe ankers, slaat misschien bij jou ook het water naar binnen: behoud ik mijn baan, mijn partner, mijn smaak, mijn provider, mijn geloof?

Misschien denk je nu: ha fijn: nieuwe tijden, nieuwe kansen! Of denk je: oeps, wat komt er op ons af? Wat je ook denkt, voor jou is er plek in Mennorode. Je bent van harte welkom. Sterker nog: we hebben je nodig om er een geweldig en bijzonder weekend van te maken. En je moet het meemaken. Want je begrijpt, het thema vrije val, is niet alleen om over te praten, dat moet je vooral voelen!

De gemeenteweekend-commissie, *Christine Schlette, Frans Linsen en Joep Stassen*

studiedagen LFDZ

'Doperse spiritualiteit onderweg' is het thema van de vijf studiedagen van de LFDZ voor dit jaar. Jeanet van Woerden, Christine Schlette en Marion Bruggen, enkele schrijvers van het boek *Onderweg*, zullen het onderwerp inleiden en deze dagen begeleiden. *Onderweg* is een reisgids spiritualiteit, geschreven door vijf doopsgezinde predikanten. Ze hebben daarin persoonlijke verhalen geschreven met de bedoeling om de lezer uit te dagen haar of zijn eigen weg bewust te worden. Het wil een 'reisgids' zijn die oproept om zelf op weg te gaan en te ontdekken waar God en uw persoonlijke leven elkaar raken.

10 maart studiedag Grote Vermaning, Haarlem, 10.30 – 15.00 uur € 8,- incl. soep en een drankje, voldoen bij aankomst. Zelf brood voor de lunch meenemen. *Opgeven bij* G.Stieva-Alderden, Roerdomplaan 72, 1431 WK Aalsmeer, 0297 322 321, clstieva@kabelfoon.nl ●

JEUGDKRANT

een nieuw jaar

Wilma Rotteveel

Het is Februari en het Sneelt behoorlijk deze maand. Er sneelden brieven binnen van Marjolein, een klein begin staat in de jeugdkrant, de volledige versie is te lezen op Sneel.nl. Er sneelde

een nieuw kaderlid binnen ze heet Mirte en ze lijkt nog steeds een beetje op het meisje in de groene jas op de Boedapestfoto. Eind van de maand vertrekken veel Snellers naar Vilnius om nieuwe inspiratie op te doen. Herman Heijn, Nathalie en Fienke begeleiden

en organiseren de reis. Op Sneel gaan we op reis door de tijd, onder de Verhalenboom wordt het weer warm en gezellig. Cultureel Café haalt het beste in je boven, Decksels, Sneel Café of een reis naar Utopia, er gaat weer veel gebeuren op Sneel.

Ik wens iedereen een fijne februari-maand toe!

Lieve iedereen

Eerste week overleefd! Vrijdag in Lusaka aangekomen. Zaterdag door gegaan naar Choma. Vanaf daar konden we niet verder omdat het teveel geregend had en het water zo hoog stond dat de bruggen onder water stonden. Zondag doorgereisd naar Macha, waar ons ziekenhuisjes staat. De kolkende stromen van de dag daarvoor waren weer veranderd in lullige beekjes. Bijzonder om te zien hoe snel de natuur hier verandert in het regenseizoen.

Maandag de eerste dag in het ziekenhuis. Er waren twee artsen, dus de eerste dag hebben we meegekeken. Dag twee op o.k. gestaan en dag drie waren de artsen vertrokken, dus mochten we het zelf uitzoeken.. Als er hier een patient overlijdt, en dat gebeurt geregeld, hoor je dat door het hele ziekenhuis omdat de vrouwen dan luid jammerend over het terrein trekken. Iedere keer hoop je dan maar weer dat het niet jouw patient is en dat je misschien niet toch een fout gemaakt hebt De mensen zijn verschrikkelijk vriendelijk. Ze zijn allemaal

nieuw kaderlid

van de Sneelredactie

Sneel heeft een nieuw kaderlid, oud-Sneeler, Mirte!! Ter introductie hebben we haar een paar vragen gesteld.

Wat is je favoriete Sneeltraditie?

'Als de telefoon gaat heel hard BRAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAND! roepen, en natuurlijk de Chinese brandweeroefening, die is underrated!'

Als oud-Sneeler, wat is je beste Sneelherinnering?

'De dag dat ik op Sneel kwam. We aten toen Johan's hamburgers. Ze waren best ok, er zat ananas op en ze waren geweldig in vergelijking met omelet du coeur (op z'n Frans)'

Mirte Becker

Wat is je bijdrage als nieuw kaderlid?

'Ik ga ervoor zorgen dat de Sneel-website (sneel.nl) goed gebruikt gaat worden. En ik heb ook een onwijze goede muzieksmaak!'

En wat was je bijdrage toen je nog Sneeler was?

'Ik heb Charlie mee naar Sneel genomen. Dat was een erg goed idee!'

Heb je nog advies aan de Sneelers?

'Doe maar gek want het is nog lang niet gek genoeg!'

heel geïnteresseerd, wat natuurlijk ook komt omdat we toch een beetje een rareit zijn als blanke, maar ook naar elkaar toe is iedereen over het algemeen vriendelijk en respectvol. Religie speelt hier een behoorlijke rol. Alcohol en tabak worden niet geaccepteerd. De Nederlandse situatie waar kerken tot woningen worden omgebouwd wordt niet begrepen.

We hebben niet zo veel vrije tijd, dus tripjes om de rest van het land te zien zitten er voorlopig nog even niet in. Hopelijk kunnen we met mijn verjaardag naar Livingstone. Maar de zon schijnt dagelijks, de omgeving is prachtig en de mensen nog steeds vriendelijk, dus we houden het nog wel even vol. De artsen beginnen nu ook langzaam weer terug te komen van hun verlof, dus de hoop is er nog steeds dat het gekkenhuis dan in een vreedzaam ziekenhuis verandert.

Lieve iedereen, een beetje laat, maar een heel goed nieuwjaar toegewenst! Bij jullie nog steeds regen?

Liefs, Marjolein

In de voorjaarsvakantie wordt er ook een uitstapje georganiseerd voor de kinderen van onder de verhalenboom! Je wordt hier persoonlijk voor uitgenodigd! Sneel Serious vervalt. Op 9 maart, na de vakantie, gaat Sneel weer open.

agenda

01 | 02 woensdag 14.00 – 18.00
Sneel open

03 | 02 vrijdag vanaf 15.00
pruikentijd op Sneel

08 | 02 woensdag 14.00 – 18.00
huiswerk op Sneel

10 | 02 vrijdag vanaf 15.00
the wonderful history of you

12 | 02 zondag 10.30 – 12.00
onder de verhalenboom | Sneel Serious

15 | 02 woensdag 14.00 – 18.00
foto's kijken op Sneel

17 | 02 vrijdag vanaf 15.00
Lasergamen? Zorg dat je op tijd bent

18 | 02 zaterdag vanaf 20.30
cultureel café

22 | 02 woensdag 14.00 – 18.00
ik ga naar Vilnius en neem mee...

22 | 02 woensdag 18.00 – 22.30
Decksels, kom eet mee en let op je mailbox, of laat je verrassen

25 | 02 zaterdag
vertrek naar Vilnius

Zernike-avond groot succes

Op vrijdagavond 20 januari speelde Korneel Roosma- de Vries de solo-voorstelling 'Anne Zernike, de eerste vrouw op de kansel'. Door het aanbieden van deze avond in de Grote Vermaning werden onze vrijwilligers in het zonnetje gezet.

'Fantastisch, ik had niet het idee dat ik in de kerk zat, maar bij Anne Zernike in de huiskamer.' Marijanne de Rek

'Er zijn heel veel dingen gezegd waarvan ik dacht daar zou je een hele preek over kunnen houden. Het was inhoudelijk een heel goed verhaal.' Marijke de Jong

'Geweldig, indrukwekkend en inspirerend.' Wim Hooning

'Het gaf een prachtig tijdsbeeld wat erg goed aansloot bij de herinneringen van onze wat oudere vrijwilligers.' Willemien Ruygrok

'Ik kreeg een heel goed beeld van die tijd. Mensen hadden alle tijd en daarvoor de rust om echt tot nadenken te komen. Wat me erg aansprak in de biografie van Zernike was de combinatie religie en kunst.' Frans Linssen

'Ongelooflijk zo als ze alleen speelde dat ze met z'n tweeën waren. Leuke kleine grapjes met die boterhammen en de melkbekers. Ontroerend hoe de vroege dood van haar man de schilder Jan Mankes ter sprake kwam.' Charlotte Schreuder

uit de kerkenraad

de Heerenkamer

Vanwege het weergeven van de nieuwjaarstoespraak van onze voorzitter in De Heerenkamer van Doopsgezind Haarlem, is er deze keer een korte weergave van wat er besproken werd in de vergaderingen van de Dienende Kerkenraad in december en januari jl. In januari is er gestart met de verbouw van Peus 3. De kamer van de maatschappelijk werker en de hummeltjesoppas zijn verhuisd naar het verbouwde magazijn naast de Dameskamer. Zr. K. de Jong zou per 1 februari aftreden

als voorzitter van maatschappelijk werk, maar om de continuïteit van het werk van de commissie te waarborgen, nu twee van de vier leden van de commissie zich door omstandigheden tijdelijk niet ten volle kunnen inzetten en één van de leden sinds kort toegetreden is, blijft zr. K. de Jong nog enige tijd fungeren als voorzitter. De jeugdwerkcommissie werkt aan een nieuw beleidsplan. Voor de Pelgrimsreis hebben zich tot nu toe 15 deelnemers opgegeven.

Karin de Jong

Op 14 oktober wordt de kerkdienst voorbereid door jongeren. N.a.v. de evaluatie van de Algemene Ledenvergadering worden de opmerkingen over Doopsgezind Haarlem meegegeven aan de redactie, met het verzoek de positieve en negatieve kritiek te verwerken. Er wordt gewerkt aan een beleidsplan voor een periode van 15 tot 20 jaar, zoals in de ALV werd aangegeven. Er worden oplossingen gezocht voor de 'volle' fietsenstalling in de Peuzelaarsteeg. In overleg met de directeur wordt er gekeken hoe de directeur van de VdGH meer kan gaan werken in de aansturing i.p.v. in de organisatie. ●

agenda

collectedoelen

Het collectedoel voor februari is het *Mall project* van Youth for Christ. Zij zijn actief in ongeveer 20 steden in Nederland, ook in Haarlem. Er is een meidengroep van 10 – 23 jaar. In principe werken ze met risicogroepen en in samenwerking met de hulpverlening. In Schalkwijk zijn drie vrouwengroepen actief.

De open collecte is voor de *Stichting Straatjournaal*. Deze bestaat 15 jaar. Dit krantenproject is en blijft nodig. Zonder de steun van giften, donaties en sponsoring is het niet mogelijk om dit journaal te maken, dat verkocht wordt door de straatverkopers. Het Straatjournaal draait geheel zonder subsidie. Momenteel zijn er 80 verkopers actief en zij zorgen ervoor dat er gemiddeld maandelijks 16.000 exemplaren worden verkocht bij supermarkten en warenhuizen.

collecte november 2011

Eigen gemeente	€ 266,47
Gevangenispastoraat Haarlem	€ 326,40
In memoriamplek Stem in de Stad	€ 124,38

collecte december 2011

Eigen Gemeente	€ 466,57
Global Warming	€ 596,25
Thiom Laura Home	€ 101,85
Stichting Doe een Wens	€ 278,29

maatschappelijk werk

Hans Bosma
023 551 32 01 en 06 55 12 50 35
ma. t/m do. telefonisch spreekuur
13.30 – 14.00 uur

colofon

Doopsgezind Haarlem, maandblad van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente te Haarlem
redactie Herman Heijn, Wim van Leeuwen, Harry Swaak
foto's Herman Heijn, tenzij anders vermeld

kerkdiensten

zondag 5 februari

Grote Vermaning ds. B.J. Stobbelaar
Mennokapel ds. H.S.J. Heijn
Kleine Vermaning ds. Chr. Schlette
Religieuze Kring ds. R.M.M. Hoogewoud-Verschoor

2e zondag 12 februari *

Grote Vermaning ds. H.S.J. Heijn
themadienst m.m.v. de cantorij

zondag 19 februari

Grote Vermaning ds. Chr. Schlette
Mennokapel br. W. van Leeuwen
Mennolunch
Kleine Vermaning ds. L.C.M. Blomjous-Mailette de Buy Wenniger
Religieuze Kring ds. A.A. In 't Veld

4e zondag 26 februari *

Grote Vermaning ds. R.M.M. Hoogewoud-Verschoor
Spaar en Hout ds. L.C.M. Blomjous-Mailette de Buy Wenniger
16.30 uur

zondag 4 maart

Grote Vermaning ds. P. Post
Mennokapel ds. A.G. Hoekema
avondmaal
Kleine Vermaning ds. Chr. Schlette
Religieuze Kring ds. E.H. Cossee

adressen

Grote Vermaning
Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem
Kleine Vermaning
Postlaan 16, 2101 VE Heemstede
Mennokapel
Indischestraat 190, 2022 VZ Haarlem
Religieuze Kring
Oscar Mendliklaan 3, 2111 AS Aerdenhout

vervoer naar de diensten

Op de 2e en de 4e zondag van de maand kunt u vóór de dienst worden opgehaald met het busje. Uiterlijk zaterdag vóór 12.00 uur contact opnemen met M. de Rek-Pennock 023 524 71 85 of met J. Teeuwen-Hos 023 533 31 42
Alle diensten 10.30 uur, tenzij anders aangegeven. Crèche aanwezig.

Twijnderslaan 3, 2012 BG Haarlem
(023) 528 90 14
taarling.van@hetnet.nl

Installatie en onderhoud van:

- lood- en zinkwerk, dakbedekkingen
- gas- en waterinstallaties
- sanitaire installaties
- centrale verwarming en riolering

Lid van UNETO-VNI

Kinderhuisingel 58, 2013 AT Haarlem
Al sinds 1928 een begrip
Bel voor een vrijblijvende offerte 023 532 19 75
of kijk op www.egginkschilders.nl

Firma Le Noble & Goddijn

aannemers

nieuwbouw, verbouw
& onderhoud

werkplaats
Jelgersmastraat 1 zw, Haarlem,
tel. zakelijk 023 527 75 50
tel. privé 023 539 04 18

ontwerp & opmaak Susan de Loor, Haarlem
druk Banda, Heerenveen
oplage 800 exemplaren
papier milieuvriendelijk | fsc-gecertificeerd
© vdgh 2012
Het volgende nummer verschijnt op 3 maart, kopij voor het maart-nummer

uiterlijk vóór 15 februari zenden aan: communicatie@vdgh.nl of aan VdGH Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem
telefonisch contact 023 532 18 83
De redactie behoudt zich het recht voor te lange teksten zorgvuldig in te korten tenzij anders afgesproken.

smakelijk eten!

Harry Swaak

De wereld van Jansje in de grote Houtstraat in Haarlem is geen gewone winkel. Behalve producten met een verhaal is er achterin de winkel ook nog een lunchroom waar het goed toeven is.

Maar die lunchroom staat voor meer dan alleen maar lekker eten en drinken. Leermeester/kok Ellen Bootsma kan

een prettig gesprek met kok Ellen Bootsma

daar alles over vertellen want al ruim twee jaar leert zij het vak aan de medewerkers en heeft zij de keuken in alle opzichten zien groeien naar waar die nu voor staat.

maar eerst: wie is Ellen Bootsma?

Opgeleid als kok heeft zij acht jaar op diverse plaatsen als leermeester en groepsleider bij jeugdzorg gewerkt, van jeugdgevangenis tot crisiscentrum. Daarbij haar opleiding tot leermeester afgerond zodat zij koks in opleiding professioneel kan begeleiden. Op dit moment volgt zij een HBO-opleiding coaching om zich verder te ontwikkelen.

Alle horeca is hectisch en zo hoort het ook want dat betekent dat er kritische

klanten zijn die als het goed is blijven terugkomen. Dat is in de lunchroom van Jansje het geval. Het lijkt een 'gewone' keuken maar dan wel met meerwaarde. De inkoop is waar mogelijk biologisch. Dat betekent dat het bij voorkeur uit de buurt komt waardoor er vers in alle seizoenen kan worden gekookt. Maar het belangrijkste is dat het behalve vers en gezond vooral lekker is.

Alle medewerkers waar Ellen mee werkt zijn cliënten van de Hartekampgroep en betrokken bij diverse facetten van de keuken. Inkoop, menu en bediening en van dat laatste merkt u het meeste. Rustig, liefdevol en met aandacht wordt uw bestelling opgenomen en uitgevoerd. Met dertig zitplaatsen (en een buitenterras in de zomer) is dat in de piekuren niet altijd gemakkelijk maar ook de medewerkers zijn intussen ervaren krachten geworden.

Wat u misschien nog niet weet is dat Jansje heel veel catering doet op uiteenlopende plaatsen voor diverse gezelschappen. Catering is altijd maatwerk en daar is Jansje intussen aan gewend. Een verjaardag van 20 personen in de lunchroom? Een diner voor 50 personen in DE GANG? Een buffet voor 200 personen in de Gravenzaal van het stadhuis? Het kan allemaal bij Jansje.

Twee voorwaarden, de ingrediënten zijn biologisch en de verzorging is altijd door eigen medewerkers.

De uitgebreide cateringmap blijkt in de praktijk uitgangspunt voor een persoonlijke invulling. En dat is precies de bedoeling.

Smakelijk eten! ●